

Patron Szkoły - Anna z Działyńskich Potocka

Anna z Działyńskich Potocka urodziła się 2. 11. 1846 r. w Kórniku pod Poznaniem, w dawnym zaborze pruskim. Była ostatnim dzieckiem Tytusa i Celestyny z Zamoyskich Działyńskich. Fakt ten zaważył na jej wychowaniu i młodych latach. Chociaż posiadała liczne rodzeństwo (4 siostry i 1 brata) samotnie spędziła swe najwcześniejsze lata wychowywana przez bony i guwernantki polskie i francuskie w atmosferze surowości i moralizatorskich kazań oraz tradycji patriotyzmu i walk w obronie niepodległości ojczyzny. Jej ojciec, Tytus Działyński, walczył w powstaniu listopadowym oraz w powstaniu 1848 roku przeciwko Prusom, a brat Jan w powstaniu styczniowym. W 1864 roku, aby uniknąć represji ze strony władz pruskich, wraz z matką i siostrą opuściła rodzinny Kórnik i zamieszkała w Dreźnie. W tym mieście poznała i latem 1865 roku zaręczyła się, ze swym przyszłym mężem, Stanisławem Potockim. Ślub Anny i Stanisława odbył się 6. 02. 1866 roku w Kórniku, do którego wróciła z wygnania dzięki zgodzie władz pruskich. Pierwszy rok spędziła wraz z mężem w rodzinnym majątku, gdzie po raz pierwszy czynnie uczestniczyła w walce z epidemią cholery. W tym też roku otrzymała, w wyniku działań rodzinnych, dobra Oleszyce, położone w Galicji pomiędzy Lubaczowem i Jarosławiem. Od 1867 roku do 1872 roku gospodarzyła wraz z małżonkiem pozyskanym majątkiem, dając się poznać jako wspaniała zielarka o wielkim talencie i intuicji lekarskiej oraz jako pedagog miejscowej szkoły, za co latem 1871 roku została wyróżniona honorowym członkostwem Lwowskiego Towarzystwa Pedagogicznego. W Oleszycach przyszło na świat czworo pierwszych dzieci Anny i Stanisława Potockich tj. Jan, Józef, Piotr i Maria. W 1872 roku Potoccy podpisali kontrakt kupna majątku ziemiańskiego w Rymanowie, gdzie zamieszkali w roku następnym urzeczeni krajobrazem oraz dobrocią i prostotą miejscowej ludności. Już w pierwszym roku pobytu w Rymanowie, Anna Potocka po raz drugi musiała zmagać się z epidemią cholery, rozdzielając nieodpłatnie leki i osobiście lecząc chorych, w tym własnego męża i syna. Cios jaki spotkał Annę Potocką w 1874 roku tj. śmierć jej syna Piotra, którego pochowano na miejscowym cmentarzu, związał ją na zawsze z tą ziemią i przysporzył miana Pani Rymanowa. Tutaj spędziła większość pracowitego, oddanego ludziom życia. Jako pierwsza w kraju założyła w rymanowskim dworze szkołę rzeźbiarską dla chłopskich synów oraz ogłaszała w prasie galicyjskiej artykuły na tematy gospodarskie i o sztuce ludowej. W tym samym czasie ruszyła z jej inicjatywy szkoła koronkarska dla dziewcząt. Należy zaznaczyć, że nauka odbywała się za darmo, a przedmioty tej nauki uczniowie mogli sprzedawać. Pani Rymanowa wygłaszała liczne odczyty, a honoraria za nie przeznaczala na cele społeczne. 16. 08. 1876 roku wraz z mężem odkryła źródła wód leczniczych dając początek dziejom kurortu w Rymanowie Zdroju. Zorganizowała kolonie lecznicze dla dzieci z całej Polski, rozsławiając Rymanów na cały kraj.

Wydawała broszurki dla ludu poświęcone leczeniu chorób i ziołolecznictwu. Była inicjatorką zakładania kółek rolniczych, czytelni, sklepów, Towarzystwa Zaliczkowego dla chłopów i Kasy Oszczędności oraz udzielała się w pracach, założonego przez męża, Towarzystwa Tkackiego. Położyła ogromne zasługi w historii ruchu, organizującego i wspomagającego rolnictwo galicyjskie. W tej pracy pomagał jej młody ksiądz i zapalony społecznik, Stanisław Stojalowski, którego później broniła, gdy inni odmówili pomocy z obawy przed gniewem władz świeckich i duchownych. Annie Potockiej nadano honorowe członkostwo Towarzystwa Tatrzańskiego "w uznaniu dotychczasowych zasług około podniesienia dobrobytu ubogiej ludności górskiej". Było to uznanie za całokształt jej pracy dobroczynnej i społecznej.

W Rymanowie Potoccy dochowali się jeszcze czworo dzieci; 3 synów - Pawła, Dominika i Antoniego oraz córkę Cecylię. 21. 01. 1884 roku, w wieku 47 lat, zmarł w Krakowie mąż Anny, Stanisław, pozostawiając 38-letnią wdowę z siódmką dzieci. Na niej więc, po śmierci męża, spoczął cały ciężar ich wychowywania oraz ratowania majątku ziemskiego i Zdroju w Rymanowie. Lata 1884 - 1894 poświęciła, w głównej mierze, na rozwój i rozbudowę Zdroju. Za pożyczone pieniądze zbudowała "Dworzec Gościnny", zaprojektowany przez znanego architekta Eliasza Radzikowskiego. Chętnym dawała plac i budulec oraz kontrakty dzierżawne na eksploataowanie zbudowanej willi w ciągu 30 lat. Dzięki temu mądrym pomysłowi Zdrój prędko się rozbudowywał, a Anna Potocka strzegła zabudowy i nadała mu charakter jednolitego stylu harmonizującego z górskim krajobrazem. W 1894 roku sprzedała zadłużony majątek własnym synom; Jan kupił rymanowski Zdrój, Józef majątek ziemski, a Annie nie pozostało nic.

Dla Pani Rymanowa rozpoczął się nowy rozdział życia. Nie zaniedbując dzieci i wnuków bardziej niż zwykle poświęciła się pracom społecznym, czynom miłosierdzia, pasji ziołolecznictwa i publicystyce. Pozostawiła ponad 20 pozycji bibliograficznych ogłoszonych drukiem, w tym m.in. "Mój pamiętnik", "Choroby dziecinne", "Cierpienia kobiet", "Przepisy domowego leczenia", "Uwagi o ratowaniu wsi dotkniętych cholera" itp. Do 1914 roku, prowadząc bardzo aktywny tryb życia, dzieliła czas na odwiedziny u swej siostry lub u własnych dzieci. W czasie I wojny światowej Anna Potocka współpracowała z Polskim Komitetem Ratunkowym w Vevey, a później z księżęco-biskupim komitetem "KBK" w Krakowie, który zorganizował słynne kolumny sanitarne do walki z epidemiami. Pod koniec swego życia, w 1925 roku zamieszkała w majątku w Ociece, gdzie w testamencie napisała piękne słowa: "Jeżeli chcecie uczcić pamięć moją, dzieci moje, kochajcie się między sobą. Co bądź by was rozdzielało, łatwiej wam będzie

przejsć przez to ciężkie życie i duszę moją tym uradujecie na tamtym świecie, że służycie jedno drugiemu". Anna Potocka zmarła w Ociece 2. 06. 1926 roku, w osiemdziesiątym roku życia, a ceremonia pogrzebowa odbyła się w ukochanym Rymanowie. Tutaj, na miejscowym cmentarzu, na tablicy jej grobu wyryte są słowa: "Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią". Ten krótki napis oddaje dzieło życia i sposób przeżycia długich lat Pani Rymanowa, która żyła dla ludzi kojąc ich cierpienia i ratując przed nędzą i niedostatkiem. Pomni tych słów, nie zapominajmy Jej życia pełnego zasług dla tych, których kochała, ludzi.

Zdjęcia z autobiografii "Mój pamiętnik" wydanej nakładem Rodziny Potockich.

Dnia 2 czerwca 2001 roku odbyła się uroczystość nadania imienia naszej szkole.

Poniżej pamiątkowa tablica.